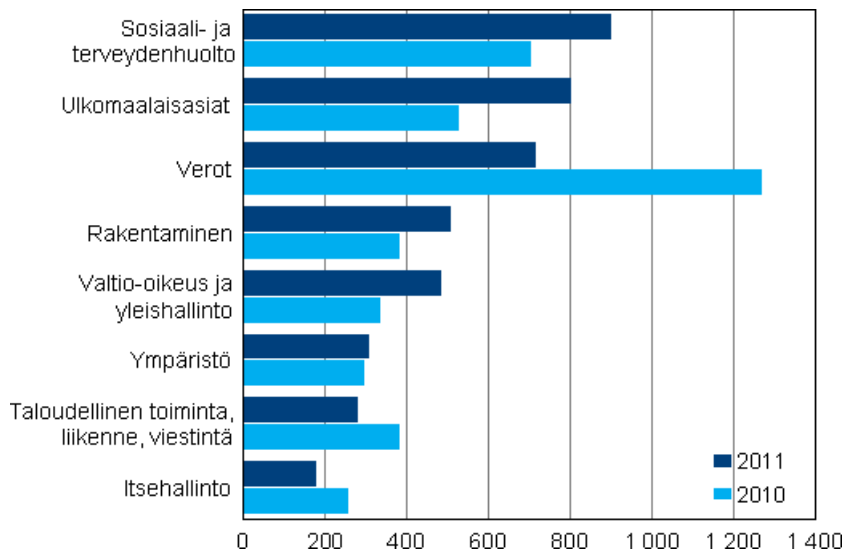

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut 2011

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ratkaistiin 4 200 asiaa vuonna 2011

Korkein hallinto-oikeus ratkaisi Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2011 kaikkiaan 4 224 lainkäyttöasiaa, mikä on 23 enemmän kuin vuonna 2010. Näistä 2 062 oli valitusasioita, 1 801 valituslupa-asioita ja 361 hakemusasioita. Valituslupahakemus hylättiin 1 491 asiassa. Vuonna 2011 korkeimpaan hallinto-oikeuteen saapui 4 040 asiaa, 539 asiaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden lopussa oli vireillä 3 862 lainkäyttöasiaa.

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ratkaistut asiat 2010–2011

Suurimpia asiaryhmiä olivat sosiaali- ja terveydenhuolto (21 %), ulkomaalaisasiat (19 %), ja verot (17 %). Sosiaali- ja terveydenhuoltoasioiden määrää kasvattivat erityisesti huostaanottoa ja sijaishuoltoon sijoittamista koskevat asiat. Ulkomaalaisasioissa lisääntyivät erityisesti turvapaikka-asiat ja oleskelulupa-asiat perheiden yhdistämisen perusteella. Veroasioista vähentyivät erityisesti autoverovalitukset ja henkilökohtaisen tulon verotusasiat.

Ratkaistuista asioista 86 prosentissa haettiin muutosta alueellisten hallinto-oikeuksien päätökseen.

Keskimääräinen käsittelyaika kaikissa ratkaistuissa asioissa oli 12,0 kuukautta. Valitusasioiden käsittelyyn kului keskimäärin 13,5 kuukautta ja valituslupa-asioiden keskimäärin 10,5 kuukautta. Kaikista asioista ratkaistiin 28 prosenttia alle kuudessa kuukaudessa ja puolesta vuodesta vuoteen käsittely kesti 24 prosentissa asioista. Keskimääräistä nopeammin käsiteltiin ulkomaalaisasiat (8,3 kk) ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiat (10,5 kk). Pisimpään veivät ympäristöasiat (14,5 kk) ja taloudellista toimintaa, liikennettä ja viestintää koskevat asiat (14,4 kk).

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ratkaistut asiat asiaryhmittäin 2008-2011	4
Liitetaulukko 2. Korkeimman hallinto-oikeudessa vireillä olleet asiat 2005–2011.....	5
Laatuseloste: Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ratkaistut asiat asiaryhmittäin 2008-2011

Asiaryhmä	2011	2010	2009	2008
Y H T E E N S Ä	4 224	4 201	3 965	3 735
1 VALTIO-OIKEUS JA YLEISHALLINTO	489	340	324	431
11 Valtio-oikeus	71	40	29	75
12 Yleishallinto-oikeus	180	168	178	188
13 Opetus- ja sivistystoimi	39	28	25	36
14 Valtion virkamiehet	108	35	44	60
15 Työvoima-asiat	24	15	27	26
16 Turvallisuus, yleinen järjestys ja erät luvat	67	54	21	46
2 ITSEHALLINTO	181	260	236	271
21 Ahvenanmaa	1	9	2	3
22 Kunnallisasiat	157	238	215	251
23 Kirkollisasiat	13	11	19	17
24 Saamelaisasiat	10	2
3 ULKOMAALAISIASIAT	808	530	302	390
31 Ulkomaalaisasiat	808	530	302	390
- joista oleskeluluvat perheiden yhdistämisen perusteella	183	87	65	103
- joista turvapaikka-asiat	362	136	70	129
- joista turvapaikka-asiat / nopeutettu käsittely	152	169	69	47
4 RAKENTAMINEN	512	387	581	552
41 Maankäyttö- ja rakennusasiat	490	360	540	500
42 Tieasiat	10	16	25	11
43 Kiinteistöasiat	12	11	16	41
5 YMPÄRISTÖ	310	300	358	352
51 Ympäristönsuojelu	149	145	179	169
52 Vesitalous	71	48	92	100
53 Ympäristönsuojelulaissa ja vesilaissa tarkoitettua yhteiskäsittelyä koskevat asiat	16	12	10	18
54 Luonnonsuojelu	67	94	75	55
55 Ulkoilu ja leirintä	6
56 Asuntotuotanto ja asuntoasiat	7	1	2	4
6 SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO	906	709	759	735
61 Sosiaaliasiak	724	542	594	540
- joista toimeentulotuen myöntäminen	145	164	162	153
- joista vammaispalvelu	101	75	70	110
- joista huostaanotto ja sijaishuoltoon sijoittaminen	289	148	91	2
62 Terveystenhoito ja sairaanhoito	167	143	148	176
- joista hoitoon määrääminen mielenterveysasiassa	149	125	118	147
63 Lääkeasiat ja apteekkilaitos	15	24	17	19
7 TALOUDELLINEN TOIMINTA MUKAAN LUKIEN LIIKENNE- JA VIESTINTÄASIAT	285	385	357	270
71 Oikeushenkilöt ja teollisoikeudet	27	46	52	55
72 Elinkeinoasiat	98	169	106	66
73 Maa- ja metsätalous	46	42	65	44
74 EU:n rakennerahastojen tukitoimet	10	8	27	26
75 Liikenne ja viestintä	104	120	107	79
8 VEROT	720	1274	1024	724
81 Tulo- ja varallisuusvero	363	544	497	521

Asiaryhmä	2011	2010	2009	2008
- joista henkilökohtaisen tulon verotus	162	301	255	317
- joista elinkeinotulon verotus	103	139	123	110
82 Arvonlisävero	75	85	80	85
83 Ajoneuvoja koskevat verot ja maksut	116	269	11	34
- joista autoverovalitukset	100	259	6	24
84 Valmisteverot ja tulliasiat	26	21	33	11
85 Muut verot ja verotusmenettely	140	355	403	73
9 MUUT ASIAT	13	16	24	10
91 Eläkeasiat	7	9	16	5
99 Muut asiat	6	7	8	5

Liitetaulukko 2. Korkeimman hallinto-oikeudessa vireillä olleet asiat 2005–2011

Vuosi	Edelliseltä vuodelta siirtyneet	Vuoden aikana saapuneet	Ratkaistut	Seuraavaan vuoteen siirtyneet
2005	3 165	3 901	4 008	3 007
2006	3 083	3 774	4 006	2 828
2007	2 847	3 865	3 798	2 874
2008	2 868	4 273	3 735	3 352
2009	3 397	4 277	3 965	3 627
2010	3 750	4 579	4 201	4 093
2011	4 125	4 040	4 224	3 862

Laatuseloste: Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut

1. Tilastotietojen relevanssi

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut -tilasto kuvaa pääasiassa hallintolainkäyttöasioita asian ja ratkaisun laadun mukaan, ratkaisuun kulunutta aikaa, jutun prosessuaalista laatua sekä viranomaisia, joiden ratkaisuun on haettu muutosta.

Suomen perustuslain mukaan korkein hallinto-oikeus käyttää ylintä tuomiovaltaa hallintolainkäyttöasioissa. Yleinen muutoksenhakuoikeus hallintopäätöksiin ja niiden lainmukaisuuden tutkiminen on säännelty hallintolainkäyttölaissa.

Alempia hallintotuomioistuimia ovat alueelliset hallinto-oikeudet. Suurin osa korkeimman hallinto-oikeuden käsittelemistä asioista koskee alueellisten hallinto-oikeuksien päätöksistä tehtyjä valituksia. Joidenkin hallintoviranomaisten päätöksistä voidaan kuitenkin valittaa suoraan korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valtioneuvoston ja ministeriön päätöksistä saa valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta vain sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Myös eräiden lautakuntien päätöksiin haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Tällaisia lautakuntia ovat maaseutuelinkeinojen valituslautakunta sekä patenti- ja rekisterihallituksen valituslautakunta. Korkeimmalta hallinto-oikeudelta haetaan muutosta myös keskusverolautakunnan ja virkamieslautakunnan päätöksiin.

Valtaosassa korkeimman hallinto-oikeuden käsittelemistä asiaryhmistä ei ole valituslupajärjestelmää. Niissä asioissa asianosaisella on valitusoikeus ja korkein hallinto-oikeus antaa myös aineellisoikeudellisen asiaratkaisun. Hallintolainkäyttölaki on hallintotuomioistuinten prosessilaki. Asianosainen pystyy yleensä ajamaan asiaansa ilman asiamiestä, mikä helpottaa muutoksenhakua ja oikeusturvan saamista. Merkittävimmät asiaryhmät, joissa on ensin haettava valituslupaa, ovat verotusta koskevat asiat, ulkomaalaisasiat ja toimeentuloasiat. Rakennuslupaa, toimenpidelupaa ja katusuunnitelmaa koskevassa asiassa hallinto-oikeuden päätökseen, jolla valituksen kohteena ollut viranomaisen päätöstä ei ole muutettu, saa hakea valittamalla muutosta, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Korkein hallinto-oikeus käsittelee valitusasioiden lisäksi myös hakemusasioita, joista suurin osa on lainvoiman saaneen tuomion purkuhakemuksia.

Asian käsittelyyn korkeimmassa hallinto-oikeudessa kulunut aika lasketaan saapumispäivästä ratkaisupäivään.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisuaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu oikeushallinnon ylläpitämästä korkeimman hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa ovat kaikki korkeimman hallinto-oikeuden vuoden aikana ratkaisemat valitus- ja hakemusasiat, jotka on kirjattu korkeimman hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmään. Tilaston perusaineistoa voidaan pitää hyvänä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston perusaineisto poimitaan tilastovuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Tulokset valmistuvat tilastovuotta seuraavan syksyn aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tietoja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisemista asioista julkaistaan internetissä Tilastokeskuksen PX-Web StatFin -palvelussa Oikeus -aihealueella.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Yleisten hallintotuomioistuinten yhteinen nelinumeroinen hallintoasiain nimikkeistö otettiin käyttöön vuoden 2005 alussa. Korkeimman hallinto-oikeuden tilastossa on kuitenkin käytetty uutta asianimikkeistöä jo vuodesta 2004. Aikaisempi kolminumeroinen asialuokitus on muuntokaavan avulla muutettu uutta nimikkeistöä vastaavaksi, jotta eri asiaryhmien vertailu aikaisempiin vuosiin olisi mahdollista. PX-Web StatFin -palvelussa oleva aikasarjataulukko vuosilta 1991-2010 on uuden hallintoasiain nimikkeistön mukainen.

PX-Web StatFin-taulukoihin lisättiin vuonna 2009 uusina nimikkeinä Sähkömarkkinat (7205) ja Muu arvonnäköveroä tai vakuutusmaksuveroa koskeva asia (8299). Vuonna 2010 lisättiin nimikkeet Ajoneuvojen siirtämistä koskeva asia (7515) ja Ennakkoratkaisu valmistevero- tai tulliasiassa (8403).

7. Yhtenäisyys

Tilasto sisältää kaikki vuoden aikana ratkaistut valitus- ja hakemusasiat.

Tilastossa asialuokituksena käytetty Hallintoasiain nimikkeistö on Tilastokeskuksen luokituspalvelussa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Viranomaisluokitukset ovat PX-Web StatFin -palvelussa Oikeus-aihealueelta.

Lisätietoja

Heli Hiltunen 09 1734 3314

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

oikeus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Oikeustilastot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-1271 (pdf)*